

KARL SCHLOSSMANN
19.02.1885–17.09.1969

Karl Schlossmann sündis 19. veebruaril 1885 Puurmanni vallas Tartumaal talupidaja pojana. Keskkoolihariduse omandas ta tartu Reaalkoolis, mille põhikursuse lõpetas 1904 ja täiendava klassi aasta hiljem.

1905. a astus K. Schlossmann Riia Polütehnilise Instituudi inseneriteaduskonda, kuid õppis seal ainult ühe semestri. 1906. a sügisel asus K. Schlossmann õppima Tartu Ülikooli arstiteaduskonnas ja lõpetas selle *cum laude* 1911. a. Juba üliõpilaspõlves, aastail 1910–1911 töötas K. Schlossmann prof A. Paldroki juhendamisel alamassistendina naha- ja suguhaiguste ambulatooriumis. Sel perioodil algas tema kui mikrobioloogi kujunemine. Aastal 1912 töötas K. Schlossmann lühikest aega assistendina sisehaiguste professori K. Dehio juures. Seejärel oli ta kuni 1914. a Paide maakonnaarst. Esimeses maailmasõjas osales ta juba bakterioloogina. 1918. a naases K. Schlossmann Tartusse ja alustas seal tööd bakterioloogialaboratooriumis, kuid saadeti peagi Nõukogude Venemaale Voroneži, kuhu oli evakueeritud Tartu Ülikool koos oma varadega. Seal kaitses ta 2. augustil 1920 meditsiinidoktori kraadi tööga „Autoseroterapia sifilisa“.

1920. a septembris valis Tartu Ülikooli nõukogu K. Schlossmann bakterioloogiadotsendiks hügieeni õppetooli juures. Tema initsiatiivil loodud bakterioloogiakabinet kujunes hiljem bakterioloogia-instituudiks, mille juhatajaks jäi K. Schlossmann kuni 1944. aastani.

K. Schlossmann viibis korduvalt Euroopa juhtivates õppe- ja teaduskeskustes Prantsusmaal, Saksamaal, Inglismaal, Itaalias, Šveitsis, Rootsis, Soomes jm, esines esinduslikel teadusfoorumitel (1930 Pariisis rahvusvahelisel mikrobioloogide kongressil, 1934 Varssavis rahvusvahelisel tuberkuloosi vastu võitlemise kongressil jm). Tuntud õpetlasena oli ta valitud *Prantsuse Offisier de l'Instruction Publique*'i (1929), Läti *Societe de Biologie*' (1933) ja Soome *Lääkäri-seura Duodecim*'i (1933) korrespondentliikmeks.

1934-1937 oli K. Schlossmann Tartu Ülikooli arstiteaduskonna dekaan. Kui 1930. aastatel alustati eeltööde tegemist Eesti Teaduste Akadeemia asutamiseks, võttis K. Schlossmann neist Rahvasteliidu Vaimse Koostöö Komisjoni Eesti Rahvusliku Komitee liikmena aktiivsel osa. Riigihoidja K. Pätsi otsusega sai Tartu Ülikooli professorist K. Schlossmannist akadeemik ja ühtlasi viieks aastaks Eesti Teaduste Akadeemia president. Nii palju ei olnud talle siiski aega antud: nõukogude võim likvideeris akadeemia juba kahe aasta pärast.

1944. a emigreerus K. Schlossmann Rootsi, kus ta jätkas teadustööd kuningas Gustaf V uurimis-instituudis Stockholmis.

Eesti Teaduste Akadeemia esimene president, esti mikrobioloogia rajaja K. Schlossmann suri Stockholmis 17. septembril 1969, 85. eluaastal.